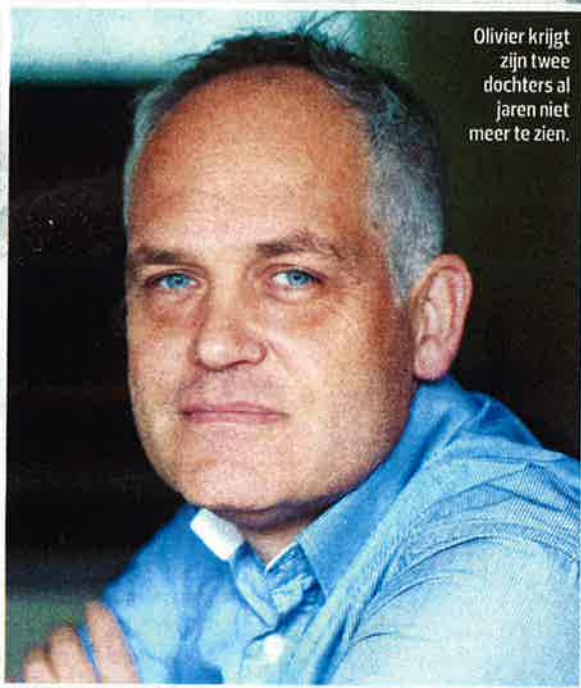

Olivier strijdt al jaren om zijn dochters te mogen zien

Olivier krijgt zijn twee dochters al jaren niet meer te zien.

‘IK ROUW, ook al zijn mijn kinderen niet dood’

Olivier heeft zijn dochters van 14 en 17 al jaren niet meer gezien. Deskundigen stelden het ouderverstotingsyndroom vast bij de meisjes. In de jeugdrechtbank krijgt hij geen gehoor. Toch geeft hij niet op, hoe moeilijk het ook is. ‘Ik ga eraan kapot.’

Een 13-jarig meisje uit Veurne brengt de komende tijd door in een jeugdinstelling omdat ze haar vader niet wil zien. Daar moet duidelijk worden of ze aan het ouderverstotingsyndroom (OVS) lijdt en daarom haar vader verstoot. Men spreekt van OVS wanneer een kind zo sterk onder invloed staat van één van de ouders, dat het stelsmatig de andere ouder afwijst. En meestal is dat het re-

sultaat van een vechtscheiding.

Twee keer

Olivier Vanhaelen (43) uit Leuven maakte het liefst twee keer mee: met de moeder van zijn eerste dochter (17), én de moeder van zijn tweede dochter (14). In de rechtbank strijdt hij al jaren tevergeefs om zijn twee kinderen te mogen zien. Deskundigen stelden al meermaals ouderverstoting bij hen vast, maar geen enkele rechter die

daar rekening mee houdt. Intussen heeft hij al jaren geen contact meer met zijn kinderen, en daar dragen de meisjes de zware psychologische gevolgen van. ‘Ik zit in een rouwproces. Ze zijn niet dood, maar hetgeen me het meest dierbaar is, is me gepakt.’

Is het verbroken contact het gevolg van een vechtscheiding?

Bij mijn eerste dochter niet. Haar mama en ik zijn uit elkaar gegaan toen ze anderhalf jaar was. De volgende 9 jaar zijn vlekkeloos verlopen met coouderschap. Ik was intussen ook hertrouwd en ik had een tweede dochter gekregen. Op

ARCHIEFFOTO

een dag is alles op slag veranderd. Mijn dochter ging terug naar haar mama na een leuke vakantie met mijn gezin, en dan heeft mijn ex plots een advocaat in de arm genomen.

Waarom?

In de jeugdrechtbank beweerden ze dat het beter was voor de stabiliteit van het kind om niet elke week van thuis te veranderen. Van de ene week op de andere mocht ik mijn dochter enkel nog zien om de twee weken van zaterdag 10 uur tot zondag 18 uur.

Wat doet dat met de vader-dochterband?

Alles veranderde. We waren gewoon elkaar veel meer te zien, en dan verwatert dat contact heel snel. Ik voelde haar gewoon wegglijpen. Bovendien had ik geen vat meer op de opvoeding van mijn kind, want er werden van moeders kant hevige inspanningen gedaan om haar van mij weg te trekken.

Op welke manier?

Als ik langs kwam om mijn dochter op te pikken, deed ze gewoon de deur niet open, of zei ze dat mijn dochter me niet wilde zien. Op school kreeg ik haar ook al niet mee.

Hoe reageerde je kind daarop?

Ik weet nog dat ze als klein meisje aan de psycholoog had verteld dat ze eigenlijk meer tijd met haar papa wilde doorbrengen, maar dat ze wist dat mama dat niet leuk zou vinden. Toen al zei de deskundige dat het beter zou zijn voor het kind om weer over te schakelen naar co-ouderschap. Uit het onderzoek bleek dat dit een duidelijk geval van ouderverstoting was. Daarin stond letterlijk dat haar uitingen over mij als heel onwaarschijnlijk moeten worden genomen, omdat ze voortvloeien uit de houding en de gedragingen van de mama. Maar de rechter houdt daar uiteraard geen rekening mee.

Waar baseerde de rechter zich dan wel op?

Als je als ouder gelijk wilt halen in een jeugdrechtbank, moet je ze laten luisteren naar wat het kind zegt. Dan sta je sterk. Maar als een kind constant bij één ouder is, terwijl er een vijandig contact bestaat tussen beide ouders, raakt dat kind gemakkelijk gemanipuleerd. Op een bepaald moment heeft mijn oudste dochter nog gezegd dat ik haar heb willen kidnappen naar het buitenland.

Het meisje uit Veurne wordt geplaatst in jeugdinstelling De Zandberg.

De mama en oma barstten in tranen uit toen ze hoorden dat hun (klein)dochter van school was geplukt en naar de instelling was gebracht.

'Als ik langs kwam om mijn dochter op te pikken, deed mijn ex gewoon de deur niet open, of zei ze dat mijn dochter me niet wilde zien'

Waar haalde ze dat?

Toen ze nog klein was, zijn wij op citytrip geweest met mijn nieuwe gezin. Ik liet haar moeder weten dat ik later dan voorzien zou thuiskomen. Die is dan blijven herhalen tegen haar dochter dat ik haar wilde kidnappen naar het buitenland. Op een bepaald moment begint zo'n klein kind dat natuurlijk te geloven. Dan besloot de moeder dat ik haar helemaal niet meer mocht zien.

Kan dat zomaar?

Blijkbaar wel. Toen ik haar achttien maanden niet te zien kreeg, ben ik zelf in beroep gegaan. Uiteindelijk is mijn ex voor haar asociaal gedrag veroordeeld en kreeg ze daarvoor zelfs een gevangenisstraf. Maar dat wilde ik niet. Dat kon onmogelijk goed zijn voor mijn dochter. Uiteindelijk is het in beroep omgezet in een voorwaardelijke straf.

Al dat getouwtrek zal ook sporen hebben nagelaten bij je dochter.

(knikt) Het ging heel slecht met haar, en op een bepaald moment is ze zelf ook in een jeugdinstelling geplaatst. Ze wilden haar in een neutrale situatie observeren, net zoals nu met dat meisje in Veurne. Ik was daar heel hard tegen, omdat ik wist dat ze mij dat

Ouderverstoting

► voor altijd zou verwijten. Bovendien was een instelling geen oplossing voor haar. Dat kan contraproductief werken.

Hoe lang is ze daar geweest?

Enkele weken, maar het ging snel bergaf met haar. Door de situatie zit ze nu in de kinderspsychiatrie en gaat ze al twee jaar niet naar school. Ze heeft zware lichamelijke en mentale problemen, zoals eerder ook voorspeld is geweest. Toen ik het verslag van mijn dochter las, werd ik niet goed. (*zucht*) Daarin stond dat ze de wereld in zwart-wit zag, een wereld waarin de ene ouder goed is, en de andere slecht. Dat maakt het uitzonderlijk moeilijk voor haar om normaal te kunnen functioneren. Intussen heb ik haar al drie jaar niet meer gezien.

Je staat zowaar met je rug tegen de muur.

Precies. Dat is echt psychische mishandeling. (*stiltte*) Je gaat daaraan kapot. Ik sta daarmee op, en ik ga daarmee slapen. Je kan niet meer normaal functioneren, want je bent daar constant meer bezig. Ik ben verstrooid, en op het werk gaat het ook moeilijk. En dan moet je ook nog zo vaak naar die rechtbank. Dat weegt zo zwaar...

Psychiater Dirk De Wachter vindt een instelling niet de ideale omgeving voor een kind, maar afstand creëren kan volgens hem soms wonderen doen.

En dan heb je nog eens hetzelfde meegemaakt met je tweede dochter.

Inderdaad. Eigenlijk ging het al jaren slecht tussen mij en mijn ex, maar ik had te veel schrik om bij haar weg te gaan. Ik wilde niet nog een dochter verliezen. En mijn angst werd bewaarheid: de dag dat we uit elkaar gingen, beloofde ze me dat ze ook mijn tweede dochter zou afpakken.

Is ze daar ook in geslaagd?

Niet meteen. De vrederechter had snel door waar het om draaide. Voor de zitting moest mijn dochtertje van de rechter eerst een tijd met mij doorbrengen, en dan was het snel duidelijk dat ze geen enkel probleem met mij had. De rechter heeft dan beslist dat ik haar om de drie dagen mocht zien.

Tot jouw grote opluchting.

Die momenten waren fantastisch. We gingen dan samen paardrijden. Ik wist dat ze daar gek op was. En ondertussen hing ik wel eens de clown uit. Als zij moest lachen, wist ik dat ik goed bezig was. Het was gewoon een kwestie van tijd samen doorbrengen.

Maar het tijt keerde weer.

Het was inderdaad van korte duur. Uit een verslag bleek dat ze op dat moment het best bij mij kwam wonen. Maar dat is nooit gebeurd. Toen de echtscheiding werd aangevraagd, werden we weer doorverwezen naar een andere rechter. Dan was ze negen dagen bij haar moeder, die haar aan de politie liet verklaren dat ze niet naar haar papa wilde. Na zes maanden heb ik haar in een speciale bezoekerimte mogen ontmoeten.

Was dit écht je dochters keuze?

Ik heb haar dat gevraagd. Of dat was wat ze wilde. Dan ant-

'Dit is psychische mishandeling. Je gaat hier aan kapot. Ik sta ermee op en ga ermee slapen'

woordde ze met tranen in haar ogen: 'Nee, dit is niet wat ik wil, maar ik moest wel iets kiezen van de rechter'. (*slikt z'n tranen weg*) Dan heb ik beslist haar niet meer elke twee weken naar die bezoekerimte te laten komen. Dat was toch altijd een slechte ervaring. Ik heb gekozen voor haar welzijn, en om op zoek te gaan naar een andere manier. Maar ondertussen zijn we al twee jaar verder en heb ik haar nog altijd niet gezien.

Heb je de hoop opgegeven?

Zeker niet, maar het is heel frustrerend. Er zijn al drie zittingen telkens uitgesteld, en ondertussen gaat de tijd voorbij en vervreemd je steeds meer van elkaar. Die wachtlijst is ongelooflijk lang. Ze maken sneller werk van een foutgeparkeerde fiets dan van een omgangsregeling die niet wordt gerespecteerd. Als ik mijn dochter niet mag zien in normale omstandigheden ga ik

altijd blijven zoeken naar een manier om contact te houden.

Heb je nog vaak contact?

Helaas niet. Onlangs gebeurde nog iets gekks. Dan zag ik dat mijn oudste dochter via internet gereageerd had op het artikel van het 13-jarige meisje uit Veurne. 'Schandalig. Ik heb net hetzelfde meegemaakt. Heel mijn jeugd om zeep. Hopelijk is dat niet zo voor dat meisje. Wat een apenland.' Ze kon perfect geschreven hebben dat het de fout van de vader was. Maar dat heeft ze niet gedaan.

Speelbal

Psychiater Dirk De Wachter herkent de kwetsbare positie van het kind in een dergelijke situatie. 'Ouderverstoting komt meestal voor in een context van vechtscheidingen waarin het kind als speelbal wordt gebruikt in de strijd', legt hij uit. 'We kunnen alleen maar goed en gelukkig leven als de ver-

bindingen met onze omgeving goed in elkaar zitten. Daarom is een ouderverstoting heel nefast.'

Ook voorzitter **Johan Dewil van het BGMK** (Belangenverdediging van Gescheiden Mensen en hun Kinderen) vindt het spijtig dat het kind in dergelijke schrijnende zaken wordt aangepakt, en niet de ouder. 'Het is jammer dat er geen sanctie, of een begeleidingsmaatregel is voorzien voor de ouder die het kind weghoudt van de andere ouder. Men schaadt het kind voor het leven aangezien het een volledig vertekend beeld krijgt van een relatie tussen ouders.'

De Wachter pleit eerder voor een open communicatie. 'In heel extreme omstandigheden, zoals bij misbruik, begrijp ik dat er redenen kunnen zijn om elkaar niet te zien. Hoe dan ook is het beter om erover te praten, zodat er geen witte vlek ontstaat in de ontwikkeling van het kind.'

Wonderen

Het meisje uit Veurne en de dochter van Olivier zijn allebei uiteindelijk in een jeugdinstelling terechtgekomen, een maatregel die toch wenkbrauwen doet fronsen. 'Volgens mij is dat toch zo slecht nog niet', zegt Dewil. 'Door haar uit die thuissituatie bij haar moeder te halen, kan ze misschien weer een normaal beeld krijgen van hoe relaties moeten zijn.'

De Wachter vindt een instelling niet meteen de ideale omgeving voor een kind, maar afstand creëren kan volgens hem soms wonderen doen. 'Als men moeite wil doen om de situatie te bekijken en erover te praten, vind ik dat een goeie zaak. Zolang het een tijdelijke oplossing is, kan ik daar niet tegen zijn.'

■ STÉPHANIE BORGERS

03.03.2015